

**Plan Odnowy Miejscowości
Radziejewo w Gminie Pieniężno
na lata 2007 – 2013**

WSTĘP: -----	2
I. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI RADZIEJEWO -----	2
1.1 POŁOŻENIE-----	2
1.2 POWIERZCHNIA -----	4
1.3 LICZBA LUDNOŚCI -----	4
1.4 BEZROBOCIE-----	10
1.5 RYS HISTORYCZNY -----	12
1.6 OKREŚLENIE PRZESTRZENNEJ STRUKTURY -----	15
II. INWENTARYZACJA ZASOBÓW-----	24
2.1 ZASOBY PRZYRODNICZE-----	24
<i>Dolina rzeki Wałszy</i> -----	24
<i>Obszary Chronionego Krajobrazu</i> -----	25
<i>Lasy</i> -----	26
2.2 DZIEDZICTWO KULTUROWE-----	26
2.3 OBIEKTY I TERENY -----	28
<i>Szlaki turystyczne</i> -----	28
2.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA -----	29
<i>Ochrona zdrowia</i> -----	29
<i>Szkolnictwo</i> -----	29
<i>Ochrona przeciwpożarowa</i> -----	29
2.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA-----	30
<i>Komunikacja:</i> -----	30
<i>Gospodarka wodno – ściekowa</i> -----	31
<i>Kanalizacja</i> -----	31
<i>Telekomunikacja</i> -----	31
2.6 GOSPODARKA I ROLNICTWO -----	32
<i>Podmioty gospodarcze</i> -----	32
2.7 KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI -----	32
III. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIEJSCOWOŚCI RADZIEJEWO -----	33
IV. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH -----	35

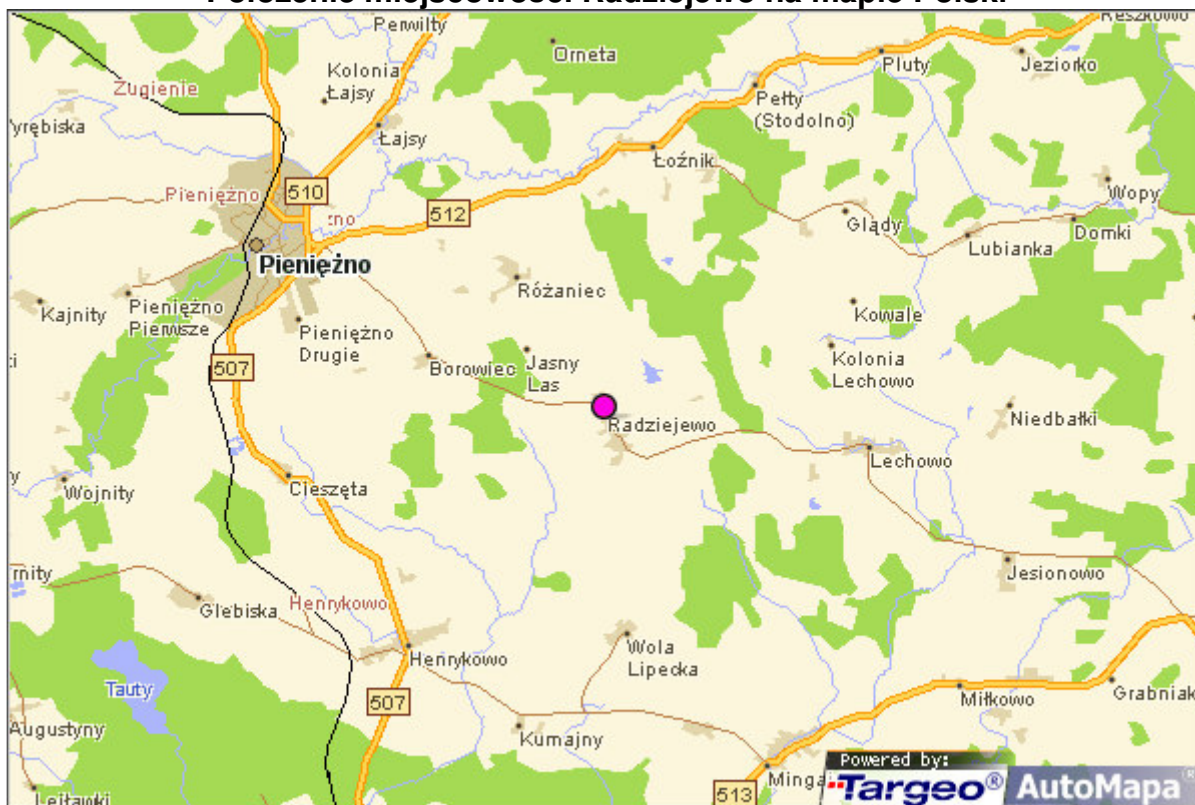
Wstęp:

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”. Plan Odnowy Miejscowości obejmuje w szczególności charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów, analizę mocnych i słabych stron oraz opis planowanych przedsięwzięć. Plan może być aktualizowany i rozszerzany o zapisy dotyczące inwestycji, dla których gmina będzie starała się o środki w ramach PROW.

I. Charakterystyka miejscowości Radziejewo

1.1 Położenie

Położenie miejscowości Radziejewo na mapie Polski

Targeo © copyright © by Indigo & Aqurat & Geosystems Polska 2003-2008

Źródło: www.targeo.pl/radziejewo

Radziejewo to miejscowość usytuowana na terenie Gminy Pieniężno, na trasie Lidzbark Warmiński – Pieniężno, nad Młyńską Strugą zasilającą Pasłękę. Gmina ta

położona jest w północno-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w południowo-wschodniej części powiatu braniewskiego.

woj. warmińsko-mazurskie

Źródło: <http://bip.pieniezno.pl/?cid=7>

Od zachodu graniczy z Gminą Płoskinia, od północnego zachodu z Gminą Braniewo, od północy z Gminą Lelkowo, od północnego wschodu z Gminą Górowo Iławeckie (powiat bartoszycki), od południa z Gminą Orneta oraz Gminą Lidzbark Warmiński (powiat lidzbarski).

Położenie Gminy Pieniężno

Źródło: Program Ochrony Środowiska miasta i gminy Pieniężno na lata 2004-2007

1.2 Powierzchnia

Powierzchnia całej Gminy Pieniężno wynosi 24 294 ha. Poniższa tabela przedstawia powierzchnię Gminy Pieniężno na tle pozostałych gmin powiatu braniewskiego.

Powierzchnia Gminy Pieniężno na tle pozostałych gmin powiatu braniewskiego

jednostka terytorialna	ogółem w ha
Braniewo	30 624
Frombork	12 399
Lelkowo	19 816
Pieniężno	24 294
Płoskinia	16 993
Wilczęta	14 785
Powiat braniewski	120 152

1.3 Liczba ludności

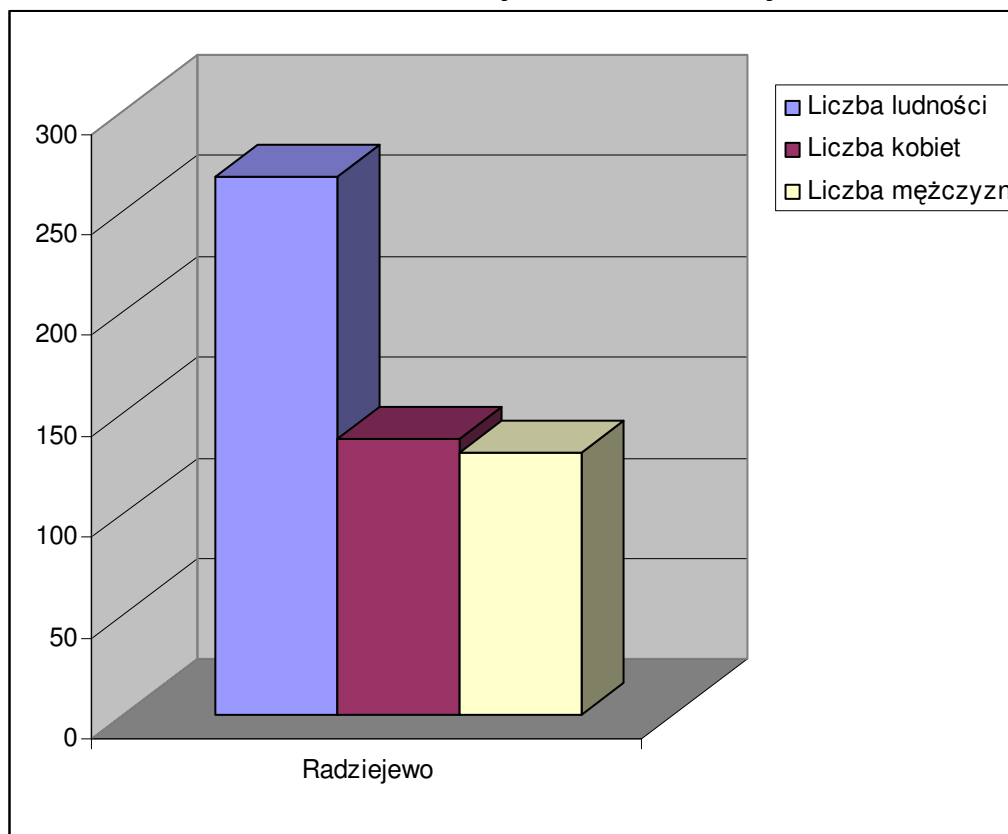
Miejscowość Radziejewo zamieszkuje 267 osób (dane Urzędu Miasta, stan na dzień 30.06.2008 r.).

Stan ludności w miejscowości Radziejewo

Miejscowość	Liczba ludności	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
Radziejewo	267	137	130

Z poniższego wykresu wynika, iż miejscowość Radziejewo zamieszkuje praktycznie taki sam odsetek kobiet jak i mężczyzn. Kobiety stanowią 51,3% ogółu mieszkańców miejscowości, a mężczyźni 48,7%.

Stan ludności w miejscowości Radziejewo

Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Radziejewa na tle pozostałych miejscowości gminy.

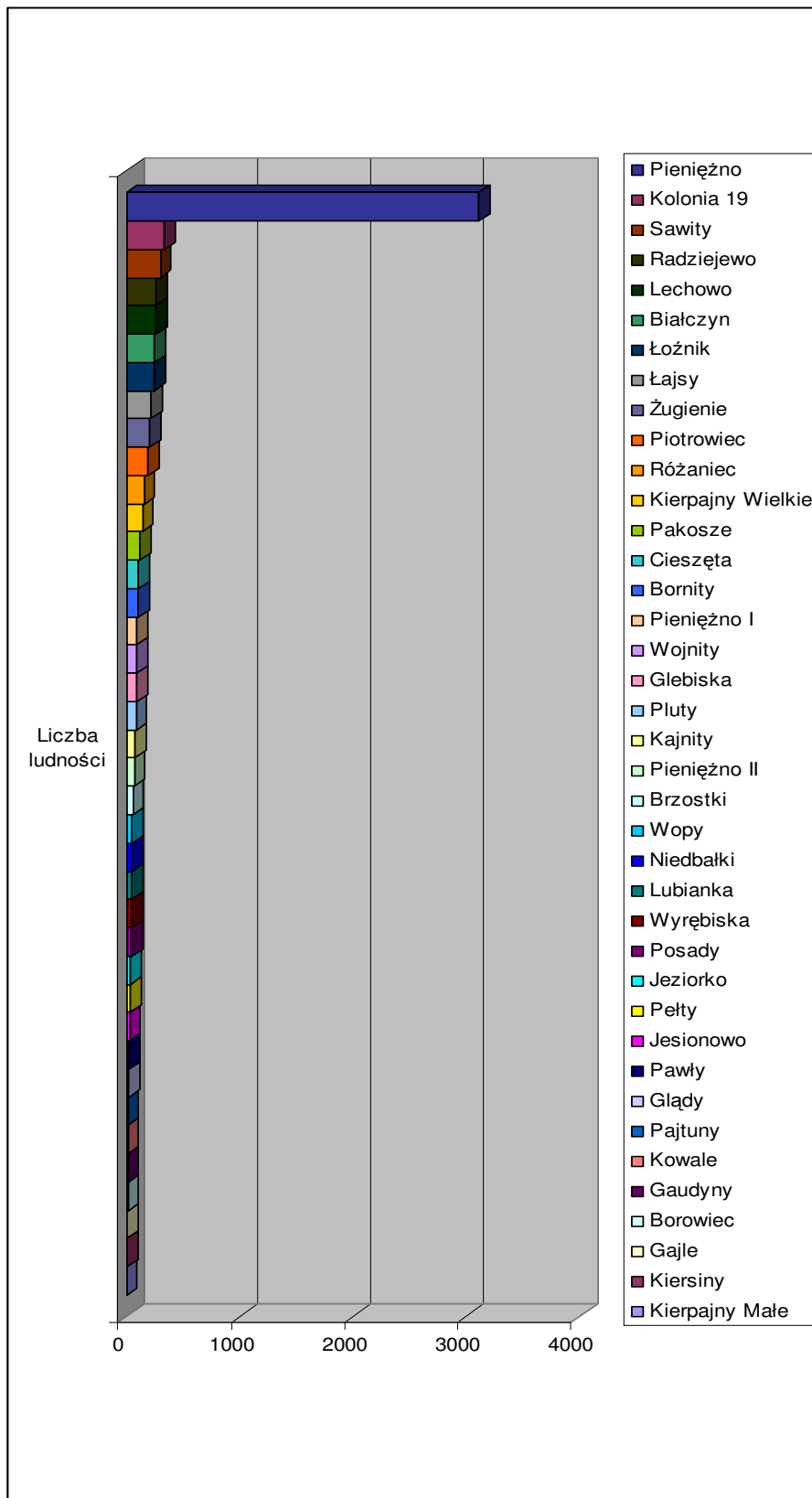
Porównanie liczby mieszkańców Radziejewa z innymi miejscowościami Gminy Pieniężno (dane Urzędu Miasta w Pieniężnie - stan na dzień 30.06.2008)

Miejscowość	Liczba ludności	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
Białczyn	255	138	117
Bornity	108	54	54
Borowiec	14	5	9
Brzostki	59	20	39
Cieszęta	113	56	57
Gajle	9	3	6
Gaudyny	14	7	7
Głądy	25	11	14
Glebiska	93	43	50
Jesionowo	30	15	15
Jeziorko	42	19	23
Kajnity	78	45	33

Kierpajny Małe	2	1	1
Kierpajny Wielkie	143	72	71
Kiersiny	8	2	6
Kolonia 19	341	5	336
Kowale	14	7	7
Lechowo	267	132	135
Lubianka	48	23	25
Łajsy	226	120	106
Łoźnik	254	137	117
Niedbałki	49	30	19
Pajtuny	15	8	7
Pakosze	119	58	61
Pawły	27	14	13
Pełty	37	19	18
Pieniężno I	97	47	50
Pieniężno II	72	37	35
Piotrowiec	194	94	100
Pluty	86	43	43
Posady	47	27	20
Radziejewo	267	137	130
Różaniec	157	70	87
Sawity	301	145	156
Wojnity	94	48	46
Wopy	54	24	30
Wyřebiska	47	17	30
Żugienie	211	100	111
Pieniężno	3119	1617	1502
GMINA	4015	1831	2184
MIASTO I GMINA	7134	3448	3686

Jak wynika z poniższego wykresu, pod względem liczby ludności miejscowość Radziejewo zajmuje 4 miejsce w gminie.

**Zestawienie liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy
Pieniężno**

Podział ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w miejscowości Radziejewo (dane Urzędu Gminy w Pieniężnie - stan na dzień 30.06.2008)

Miejscowość	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Radziejewo	76		153		38	
	42	34	72	81	23	15

Z powyższej tabeli wynika, iż największą grupę ludności w miejscowości Radziejewo stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Kobiety stanowią w tym przedziale wiekowym 47%, mężczyźni zaś 53%. Druga grupa ludności to osoby w wieku przedprodukcyjnym. Taka sytuacja może korzystnie wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości w Radziejewie, a także sprzyjać pozyskiwaniu inwestorów.

Poniżej przedstawiono zróżnicowanie ludności ze względu na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w miejscowości Radziejewo na tle pozostałych miejscowości w Gminie Pieniężno.

Zróżnicowanie ludności w miejscowościach Gminy Pieniężno ze względu na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (Dane Urzędu Gminy w Pieniężnie - stan na dzień 30.06.2008)

Miejscowość	Wiek przedprodukcyjny		Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Białczyn	72		164		19	
	36	36	87	77	15	4
Bornity	33		58		17	
	16	17	26	32	12	5
Borowiec	4		9		1	
	1	3	3	6	1	-
Brzostki	10		38		11	
	3	7	11	27	6	5
Cieszęta	29		65		19	
	15	14	27	38	14	5
Gajle	-		8		1	
	-	-	2	6	1	-
Gaudyny	4		5		5	
	2	2	2	3	3	2

Głądy	2		14		9	
	2	-	5	9	4	5
Glebiska	14		57		22	
	6	8	25	32	12	10
Jesionowo	4		20		6	
	1	3	9	11	5	1
Jeziorko	5		25		12	
	1	4	10	15	8	4
Kajnity	13		50		15	
	8	5	29	21	8	7
Kierpajny Małe	-		1		1	
	-	-	-	1	1	-
Kierpajny Wielkie	37		85		21	
	21	16	39	46	12	9
Kiersiny	1		6		1	
	1	-	1	5	-	1
Kolonia 19	-		301		40	
	-	-	1	300	4	36
Kowale	4		9		1	
	2	2	4	5	1	-
Lechowo	59		166		42	
	33	26	74	92	25	17
Lubianka	13		28		7	
	6	7	12	16	5	2
Łajsy	46		130		50	
	25	21	58	72	37	13
Łoźnik	66		161		27	
	42	24	77	84	18	9
Niedbałki	17		28		4	
	11	6	15	13	4	-
Pajtuny	2		9		4	
	2	-	3	6	3	1
Pakosze	25		72		22	
	13	12	33	39	12	10
Pawły	8		11		8	
	2	6	5	6	7	1
Pełty	5		24		8	
	1	4	12	12	6	2
Pieniężno I	33		67		7	
	12	11	31	36	4	3
Pieniężno II	17		44		11	
	7	10	22	22	8	3
Piotrowiec	34		143		17	
	18	16	63	80	13	4
Pluty	10		45		31	

	4	6	18	27	21	10
Posady	13		28		6	
	8	5	13	15	6	-
Radziejewo	76		153		38	
	42	34	72	81	23	15
Różaniec	33		96		28	
	13	20	42	54	15	13
Sawity	88		187		26	
	46	42	82	105	17	9
Wojnity	22		61		11	
	15	7	25	36	8	3
Wopy	14		34		6	
	6	8	14	20	4	2
Wyřebiska	8		25		14	
	2	6	6	19	9	5
Żugienie	42		142		27	
	20	22	63	79	17	10
Pieniężno	549		2194		376	
	259	290	1087	1107	271	105
GMINA	853		2567		595	
	443	410	1019	1548	369	226
MIASTO I GMINA	1402		4761		971	
	702	700	2106	2655	640	331

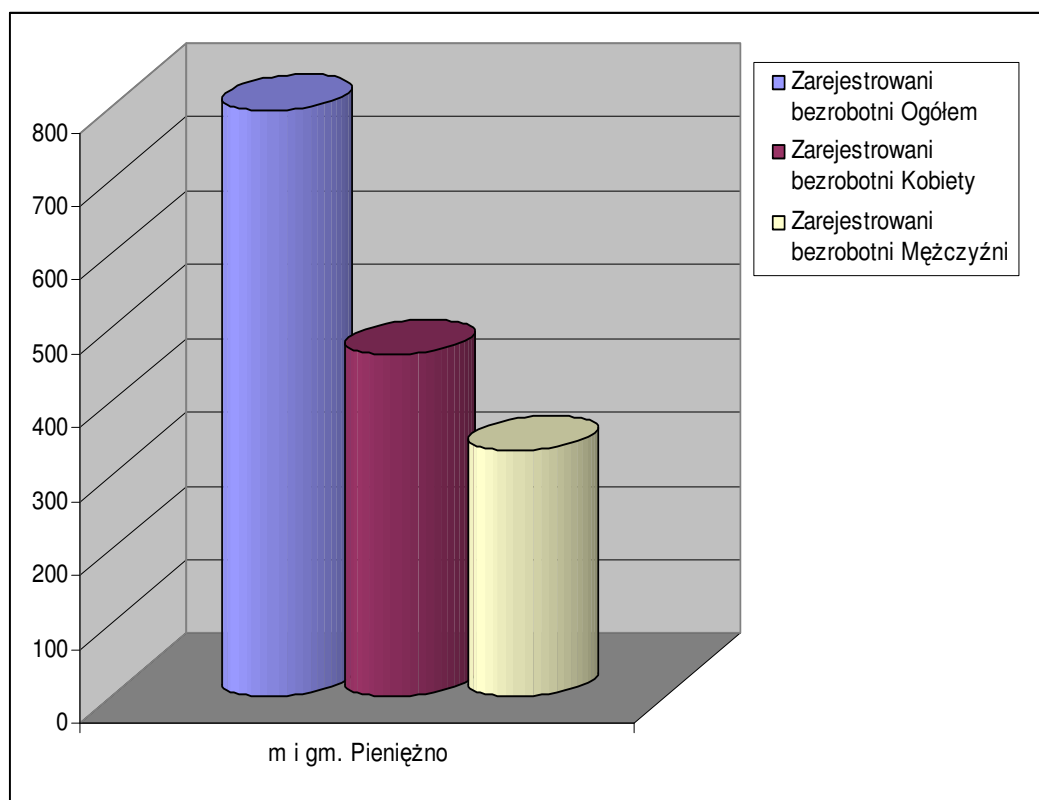
1.4 Bezrobocie

Poniższa tabela przedstawia stan bezrobocia gminy na tle pozostałych gmin powiatu braniewskiego.

Stan bezrobocia w Gminie Pieniężno na tle pozostałych gmin powiatu braniewskiego

Rejon	Zarejestrowani bezrobotni		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
m. Braniewo	1453	876	577
gm. Braniewo	734	438	296
m i gm. Frombork	356	183	173
gm. Lelkowo	420	207	213
m i gm. Pieniężno	794	462	332
gm. Płoskinia	308	174	134
gm. Wilczęta	358	188	170

Zarejestrowani bezrobotni na terenie miasta i gminy Pieniężno

Z powyższego wykresu jasno wynika, iż to kobiety tworzą większą grupę bezrobotnych na terenie miasta i gminy Pieniężno. Stanowią one 58,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Aby temu zapobiec należy bardziej aktywizować właśnie tą grupę społeczności. Dobrym wyjściem byłaby organizacja różnego rodzaju szkoleń czy kursów, oraz pozyskanie na ten cel funduszy z Unii Europejskiej. Takie działania sprzyjają zwiększeniu kwalifikacji bezrobotnych, co jest również dodatkowym atutem dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, jak również dla zainteresowania miejscowością przez inwestorów zewnętrznych. Tworzenie w taki sposób nowych miejsc pracy sprzyja zmniejszeniu bezrobocia, wzrostowi dochodów mieszkańców a także wspieraniu lokalnej minikonjunktury.

**Podział bezrobotnych ze względu na wiek i wykształcenie (dane Urzędu Miasta
i Gminy Pieniężno - stan na 31.05.2008)**

MIG. Pieniężno			
Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet
Wiek	18-24	131	76
	25-34	223	140
	35-44	166	101
	45-54	222	123
	55-59	51	22
	60-64 lata	1	-----
Wykształcenie	wyższe	21	12
	policealne i średnie zawodowe	165	107
	średnie ogólnokształcące	40	26
	zasadnicze zawodowe	232	126
	gimnazjalne i poniżej	336	191

Z powyższej tabeli wynika, iż największą grupę bezrobotnych stanowią osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 oraz 45 - 54 lata. Jeśli wziąć pod uwagę wykształcenie mieszkańców Gminy Pieniężno, to okazuje się, że wśród największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych znajdują się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, a także (co wynika i z wieku) gimnazjalnym i poniżejgimnazjalnym.

1.5 Rys historyczny

W lesie między Henrykowem a Różańcem w komornictwie pieniężnieńskim, kapituła wyznaczyła 70 włók na założenie wsi. Zasadźcą został Bernard Schonewald. Po nim funkcję tę przejął jego syn, Tileman, a drugi syn, Mikołaj, został zasadźcą sąsiadujących z Radziejewem Cieszą. Dokument lokacyjny wystawiono 1 marca 1326 roku. że wspomnianych 70 włók cztery przeznaczono na uposażenie kościoła, a siedem przypadło zasadźcy. Po dwuletniej wolniźnie osadnicy mieli płacić czynsz w wysokości pół grzywny rocznie z każdej włóki. Gdy na skutek wojen XV wieku opustoszała stara pruska wieś Cabe, część jej obszaru przyłączono do Radziejewa.

W czasie wojny polsko – krzyżackiej w latach 1519 -1521 Radziejewo zostało całkowicie spustoszone i spalone. Po dwóch latach od tych wydarzeń jeszcze ani jedna włóka nie została zasiedlona. Dopiero w drugiej połowie XIV w. ponownie zagospodarowano wieś.

W połowie XVII wieku na 59 włókach czynszowych gospodarowało 21 chłopów, a trzech sołtysów na siedmiu włókach sołeckich. We wsi znajdowała się wówczas karczma, pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 3 września 1955 roku. Po pierwszym rozbiórze Polski i przejściu własności kościelnej przez państwo pruskie na części lasu graniczącego z Radziejewem, a stanowiącego niegdyś własność kapituły, powstała królewska wieś Kamionki.

W 1773 roku Radziejewo liczyło 49 domów mieszkalnych, a w 1820 roku 47 domów i 320 mieszkańców. W roku 1802 we wsi była szkoła zimowa. W 1899 wieś obejmowała obszar 1 399,3 ha, na którym w 1905 roku mieszkało 531 osób. W 1939 roku gmina miała 121 gospodarstw domowych, 545 mieszkańców, z których 409 utrzymywało się z rolnictwa i leśnictwa, 34 z pracy w przemyśle i rzemiośle, 19 z pracy w handlu i komunikacji. We wsi było wówczas osiem gospodarstw o powierzchni 0,5-5 ha, 10 o powierzchni 5-10 ha, 15 o powierzchni 10-20 ha i 26 o powierzchni 20-100 ha. W 1945 r. wieś była częściowo zniszczona.

W zimie tego roku od strony Ornety i Lidzbarka Warmińskiego nadciągnęła linia frontu rosyjskiego. Wówczas ówczesni mieszkańcy Radziejowa rozpoczęli ewakuację w kierunku Gdańska. Ucieczka i tułaczka trwała do marca 1945 r., kiedy szybko posuwający się front dogonił mieszkańców Radziejewa. W okolicach Wejherowa doszło do spotkania z wojskami radzieckimi, które nakazały powrót do wioski. Uciekinierzy wrócili do domów w czerwcu i lipcu 1945 r., jak się okazało wielu mieszkańców korzystając z wojennej zawieruchy wyjechało do Niemiec drogą morską. Wojna była przyczyną wielu nieszczęść, a w tym i szabrownictwa wielu domostw przez przygodnych ludzi. Ostatni niemieccy mieszkańcy Radziejewa wyjechali w 1947 r. i kierowali się do Braniewa, gdzie byli zatrudniani przy porządkowaniu miasta. Po kilkutygodniowych oczekiwaniach wyjeżdżali do Niemiec. Pierwsi osadnicy polscy zaczęli osiedlać się w Radziejowie już w 1946 r. Przybywali oni z okolic Nidzicy, Janowca Kościelnego, Szemplina, Ropczyc, Mińska Mazowieckiego, Wileńszczyzny i terenów dzisiejszej Białorusi i Ukrainy.

Z ustnych przekazów wynika, iż w okresie przedwojennym w Radziejowie działały trzy sklepy spożywczo – przemysłowe, gospoda z miejscami noclegowymi, kuźnia oraz dom opieki dla starszych mieszkańców, którzy nie mogli żyć samodzielnie. W miejscowości znajdował się także park z wytyczonymi alejkami i wieloma atrakcyjnymi krzewami i drzewami.

Okres powojenny to czas lokowania się poszczególnych rodzin, z wielu powodów trudny. Znajdowano jednak czas i wykorzystywano wszelką okazję, by zacieśniać więzi sąsiedzkie. Taką okazją okazał się m.in. remont wieży kościelnej i umocnienia na niej krzyża. W pracach tych, prowadzonych pod kierunkiem braci ze zgromadzenia Księży Werbistów, brało udział wielu mieszkańców. W 1952 roku w Radziejowie powstała Spółdzielnia produkcyjna, która swym obszarem obejmowała ok. 350 ha. W początkowym okresie należało do niej 12 rodzin. W tamtym czasie działało przedszkole, które mieściło się w budynku dzisiejszej plebanii. Nie należy zapominać również o innych podmiotach, które funkcjonowały w tamtym okresie, angażowały mieszkańców i służyły zabezpieczeniu ich potrzeb. Należały do nich:

- Ochotnicza Straż Pożarna
- Koło Gospodyń Wiejskich
- Klub Rolnika
- Mleczarnia, sklep, stolarnia
- Szkoła Podstawowa
- Kościół

W 2006 r. Radziejewo obchodziło 680 – lecie powstania. Z tej okazji odbyły się specjalne uroczystości, m.in. poświęcenie pamiątkowej tablicy przy kościele.

Pamiętkowa tablica upamiętniająca 680 – lecie powstania miejscowości

Źródło własne

1.6 Określenie przestrzennej struktury

Układ osadniczy gminy powstał w warunkach dominacji Pieniężna. Rozwój wsi następował przy traktach prowadzących do Pieniężna. Wyjątek stanowi tu rejon Kierpajny – Bornity – Glebiska.

Ruralistyka

We wsi Radziejewo, jak również i Białczyn, Cieszęta, Jesionowo, Kajnity, Kierpajny, Lubianka, Łajsy, Łoźnik, Pakosze, Pawły, Pluty, Lechowo, Sawity Wopy, pozostały częściowo zachowane układy ruralistyczne, sięgające średniowiecza. Zabudowa zabytkowa zachowała się w ok. 60%.

Charakterystycznymi punktami w miejscowości są:

a) Kapliczki przydrożne - mogące stanowić atrakcje dla przyjeżdżających turystów:

Kapliczki przydrożne w miejscowości Radziejewo

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

Źródło własne

b) przystanki autobusowe

Źródło własne

Źródło własne

c) Kościół Parafialny Św. Antoniego Opata

Źródło własne

d) cmentarz

Źródło własne

e) sklepy spożywczo – przemysłowe

Źródło własne

Źródło własne

f) budynek zlewni

Źródło własne

II. Inwentaryzacja zasobów

2.1 Zasoby przyrodnicze

Teren gminy, a więc i miejscowość Radziejewo, położony jest w obrębie Mezuregionu Wzniesień Górowskich osiągających maksymalną wysokość 216 m n.p.m. na Górze Zamkowej. Wzniesienia te stanowią izolowane cokoły moreny czołowej ostatniego zlodowacenia. Pod względem rzeźby terenu panuje tu powszechnie wysoczyzna morenowa falista z nałożonymi na nią licznymi pasmami akumulacyjnych moren czołowych. Jedynie w części zachodniej występują fragmenty równiny zastoiskowej, a na północ od Pieniężna - niewielki, wydłużonego kształtu płat dolinnego sandru.

Dolina rzeki Walszy

Atrakcją gminy jest rzeka Walsza. Walory przyrodnicze doliny tej rzeki stały się podstawą do utworzenia jedyne w byłym woj. elbląskim krajobrazowego rezerwatu przyrody o powierzchni 220,47 ha o nazwie „Dolina rzeki Walszy”. Charakterystyczna jest obecność licznych gładów pochodzących ze Skandynawii i Finlandii: granitów, granitognejsów, porfirów, piaskowców i wapieni.

Rzeka Walsza jest najdłuższym dopływem Pasłęki. Ma długość 65,4 km, a obszar dorzecza 406,4 km² co stanowi 17,6% ogólnej powierzchni dorzecza Pasłęki. Walsza zalicza się do rzek czystych, niesie ona wiele zawiesiny mineralnej.

Strome brzegi są porośnięte bogatą pod względem florystycznym roślinnością. spośród 250 występujących gatunków wyróżnić można unikatowe gatunki flory tj.: widłak jałowcowaty, buławik czerwony, wawrzynek wilczełyko, podkolan biały, tojad dzióbaty. W drzewostanach rezerwatu największy udział ma świerk, dąb szypułkowy i dąb czerwony.

Liczne ścieżki i oznaczone szlaki są główną atrakcją dostępną turystom, pozwalają na bliższe poznanie tego ciekawego obiektu, sprzyjają dostrzeganiu walorów otoczenia i rozwijaniu przyrodniczych zainteresowań.

Świat zwierzęcy jest reprezentowany przez wielość gatunków rzadko występujących, wymagających ochrony. Do ciekawostek należy zaliczyć największego w kraju chrząszcza - ryjkowca rozpucza, występującego głównie w Karpatach i na Podkarpaciu. Spośród wielu gatunków ptaków na uwagę zasługuje

pięknie ubarwiony zimorodek, występujący głównie nad wodami czystych rzek i jezior.

Atrakcję, także dla turystów odwiedzających miejscowość Radziejewo, stanowi niewątpliwie usytuowana na ternie rezerwatu „Dolina Rzeki Wałszy”, trzy kilometry od Pieniężna w dół rzeki, kilka metrów od jej lewego brzegu kapliczka ufundowana w 1826 r. przez rodzinę Gehrmanów.

Nazwano ją „przy cudownym źródle”. Obok kaplicy rzeczywiście znajduje się źródło siarczano-żelaziste, o którym podanie głosi, co następuje:

Dawno, dawno temu w czasie pożogi wojennej, gdy mieszkańcy Pieniężna w ucieczce szukali obrony przed nadciągającym wrogiem, kilku chorych, którzy nie mogli ratować się ucieczką w dalsze okolice schroniło się w dolinie rzeki Wałszy w pobliżu dzisiejszej kapliczki. Żywili się leśną roślinnością i popijali wodą ze źródła. Ku ogromnemu swemu zdziwieniu pomimo, że znajdowali się w bardzo niekorzystnych warunkach, po paru dniach wrócili do zdrowia. Szybkie swe uzdrowienie przypisywali cudownym właściwościom źródła.

Ludzie wierząc w cudowną moc źródła odbywali do niego liczne pielgrzymki, np.: po uroczystościach odpustowych kościele św. Jakuba wierni udawali się tłumnie do kapliczki, by napić się cudownej wody i przemyć nią oczy.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Miejscowość Radziejewo leży w pobliżu Obszarów Chronionego Krajobrazu znajdujących się na terenie Gminy.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Banówki zajmuje powierzchnię 4.528,5 ha. Położony jest on na terenie powiatu Braniewo. Oprócz gminy Pieniężno obejmuje on takie gminy jak: Braniewo i Lelkowo. Głównymi elementami krajobrazotwórczymi tego obszaru jest wąska dolina rzeki Banówki i obszary użytkowane rolniczo.

Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej o powierzchni 11.511,3 ha położony jest na terenie powiatów: Lidzbark Warmiński i Braniewo. Oprócz gminy Pieniężno obejmuje on takie gminy jak: Orneta, Lidzbark Warmiński i Lubomino.

Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Walszy o powierzchni 9.834,8 ha położony jest na terenie powiatów Bartoszyce i Braniewo. Oprócz gminy Pieniężno obejmuje on także gminy jak: Lelkowo i Górowo Iławeckie.

Lasy

Lasy na terenie gminy zajmują 22,9% powierzchni obszaru. Wchodzą one w skład Leśnictwa Pieniężno, Nadleśnictwa Orneta.

2.2 Dziedzictwo kulturowe

W miejscowości Radziejewo znajduje się Kościół Parafialny Św. Antoniego Opata

Kościół Parafialny Św. Antoniego Opata

Źródło własne

Pierwsze informacje na temat kościoła w Radziejewie pochodzą z XIV w., miał on być konsekrowany w 1400 r. W następnych latach uległ on jednak zniszczeniu (wojna polsko-krzyżacka w latach 1519-1521). Odbudowano go jednak i ponownie konsekrowano w 1583 r. pod wezwaniem Św. Antoniego Opata. Konsekracji dokonał bp warmiński Marcin Kromer.

Wschodnia część kościoła pochodzi z 1630 r., a część zachodnia z 1854. Przebudowy kościoła dokonano w 1880r. Nową zakrystię i hełm wieży dobudowano w 1933 r. Kościół jest w zasadzie budowlą bezstylową z barokową kaplicą. Pomimo niejednorodności stylowej posiada zwartą bryłę i całość prezentuje się harmonijnie.

Wyposażenie wnętrza jest barokowe i późnobarokowe. Ołtarz główny z początku wieku XVIII ma rzeźby św. Piotra i Pawła oraz Chrystusa Zmartwychwstałego. Ołtarz boczny regencyjny z 2 ćwierci w. XVIII zawiera rzeźby Dawida, św. Antoniego. Ambona z około roku 1680 ozdobiona jest rzeźbami czterech ewangelistów oraz Chrystusa Zmartwychwstałego. Chór muzyczny i prospekt organowy z rzeźbą Chrystusa pochodzą z II połowy XVIII w.

W kaplicy znajduje się Chórek muzyczny z tejże epoki, chrzcielnica i kropielnica z granitu, krucyfiks późnogotycki z około 1520 – 1530r. oraz krucyfiks późnobarokowy z około 1740r.

Inne obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie miasta i gminy Pieniężno to:

- Kompleks klasztorny Ojców Werbistów, na który składa się zespół zieleni(ogród przyklasztorny) wraz z cmentarzem klasztornym ,
- Założenie dworsko-parkowe z folwarkiem w Kierpajnach z przełomu XVIII/XIX wieku,
- Założenie dworsko-parkowe w Wojnitach (XIX w.),
- Założenie dworsko-parkowe w Kajnitach (XIX w.),
- Kościół gotycko-barokowy w Łajsach z przełomu XIV i XV w., murowany,
- Kościół gotycki murowany w Plutach,
- Kościół barokowy z XVI w. w Piotrowcu, murowany,
- Kościół Parafialny św. Jana Chrzciciela w Lechowiu,
- Dwór murowany z 1890 roku w Kajnitach,
- Dwór murowany z 1860 roku w Glebiskach,
- Dwór murowany w Wojnitach,
- Dwór murowany, spichlerz, stajnie, wozownia z XIX w. w Kierpajnach,
- Zagroda murowana, ryglowa z 1850 roku w Brzostkach,
- Pomnik poległych w I wojnie światowej w Piotrowcu.

Na terenie miasta Pieniężna:

- Kościół parafialny p.w. św. Piotra i Pawła, murowany, neogotycki z 1895-1896 r.;

- Plebania na Starym Mieście, murowana, zbudowana na przełomie XII/XIII wieku, przebudowana w XIX w. w stylu barokowo-klasycystycznym;
- Greckokatolicki kościół p.w. św. Jakuba i Rocha, murowany zbudowany w 1723 roku przebudowany w XIX w., dawniej służący jako kościół szpitalny; obecnie parafia Greckokatolicka p.w. Michała Archanioła
- Murowane ruiny zamku kapitulnego – skrzydło zachodnie z XIV; zamek przebudowywany był w 1643 roku oraz na przełomie XIX i XX wieku;
- Ratusz z przełomu XIV i XV wieku;
- Cmentarz komunalny zlokalizowany przy kościele parafii greckokatolickiej.

2.3 Obiekty i tereny

Szlaki turystyczne

Przez teren Gminy Pieniężno przebiegają cztery szlaki turystyczne. Miejscowość Radziejewo położona jest na Trasie 3, obejmującej: Pieniężno - Skansen Maszyn Rolniczych - Łajsy - Galeria Łajsówka- Szlak bobrowy- Lechowo - Borowiec - Radziejewo - Pieniężno.

Trasa ta, licząca 37 km, jest urozmaicona, pełna estetycznych i przyrodniczych walorów. Około 1km poza miastem znajduje się Skansen Maszyn Rolniczych "Uchronić od zapomnienia" utworzony przy współpracy z Fundacją Polsko-Niemiecką w 2000 roku. Przez kolonię Łajsy i Pieniężno przebiega interesujący "Szlak Bobrowy". Wyróżnia się urozmaiconym polodowcowym krajobrazem. Występują tu rzadko spotykane w Polsce bobry, zadomowione w tej części doliny Walszy. Jej brzegi porasta olcha i wierzba, a także brzoza i osika, którą najchętniej ścinają bobry. Te piękne, będące pod ochroną zwierzęta, zamieszkują w przybrzeżnych jamach albo w nawodnych, kopcowatych żeremiach. Jadąc do Lechowa, po drodze turysta mijają liczne przydrożne kapliczki w Lechowie zwiedzić kościół z XIV w. św. Jana Chrzciciela stanowiący interesujący obiekt zabytkowy. Dalej, we wsi Borowiec zobaczyć można wiekową lipę uznaną za pomnik przyrody. W Radziejewie obiektem godnym uwagi jest barokowy kościół parafialny p. w. św. Antoniego Opata, z bogato wyposażonym wnętrzem, pochodzącym z XVI w. Po

trudach wycieczki na smaczny domowy posiłek zaprasza restauracja "Karczma" w Pieniężnie.

Pozostałe szlaki turystyczne na terenie gminy to:

Trasa 1: Stadion leśny- Most - "Rezerwat Doliny Rzeki Walszy" - Ścieżka Dydaktyczna – Wojnity

Trasa 2: Pieniężno - Kurhan i Grodzisko- Muzeum Misyjne - Kierpajny Wlk. - Glebiska - Jezioro Taftowo.

Trasa 4. Pieniężno - Łóżnik - Pluty – Pieniężno

Miejscowość Radziejewo położona jest na trasie Szlaku Kopernikowskiego. Trasa Szlaku Kopernikowskiego w obrębie gminy wynosi 24 km, a Pieniężno leży na jego 103 km.

2.4 Infrastruktura społeczna

Ochrona zdrowia

Na terenie miejscowości nie funkcjonuje ośrodek zdrowia.

Szkolnictwo

Na terenie miejscowości nie funkcjonuje żadna z typów szkół. Na terenie sołectwa funkcjonuje świetlica.

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie miejscowości nie funkcjonuje Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej

2.5 Infrastruktura techniczna

Komunikacja:

Przez teren gminy Pieniężno przebiegają 3 drogi wojewódzkie:

- nr 507 Dobrze Miasto (Olsztyn) – Pieniężno – Braniewo; droga sklasyfikowana w trzeciej klasie technicznej; obsługuje ona ruch tranzytowy i lokalny; łączy ona gminę z siedzibą władz powiatu, siedzibą władz wojewódzkich, umożliwia również połączenie z przejściem granicznym z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w Gronowie;
- nr 512 Pieniężno – Górowo Iławeckie – Bartoszyce, która biorąc swój początek w Pieniężnie łączy się następnie z drogą 507 (Braniewo - Olsztyn); biegnie ona równoległe do granicy północnej państwa, umożliwia ona również połączenie z przejściem granicznym z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w Bezledach;
- nr 510 Pieniężno – Lelkowo, która również początek bierze w Pieniężnie i łączy się z drogą nr 507, piątej klasy technicznej; obsługuje również ruch lokalny;

Do dróg powiatowych, biegnących przez gminę Pieniężno zalicza się następujące:

- drogę nr 09267 Pieniężno – Pakosze, która w obrębie miasta Pieniężno biegnie ulicami Dworcową i Braniewską,
- drogę 09269 Pieniężno – Kajnity, która w obrębie miasta Pieniężno biegnie ulicą Kościuszki,
- drogę 09261 Pieniężno – Lechowo, która w obrębie miasta Pieniężno biegnie ulicami 1-go Maja, Wolności, Lidzbarską,
- drogę nr 09259 Piotrowiec – Wołowo - Wilknity,
- drogę nr 09260 Łoźnik – Pawły,
- drogę nr 09261 Pieniężno – Jesionowo,
- drogę nr 09241 Braniewo – Płoskinia – Pakosze,
- drogę nr 09262 Piotrowiec – Pakosze – Mingajny,
- drogę nr 09265 Bornity – Krzykały – Nowy Dwór,
- drogę nr 09267 Pakosze – Pieniężno,
- drogę nr 09268 Kajnity – Bornity,

- drogę nr 09269 Kajnity – Pieniężno.

Na system dróg system dróg gminnych składają się m.in. następujące drogi łączące miejscowości:

- Jeziorko – Wopy,
- Lubianka – Lechowo,
- Niedbałki – Jesionowo,
- Różaniec – Radziejewo,
- Borowiec – Cieszęta,
- Sawity – Kolonia Łajsy,
- Pieniężno – Żugienie – Wyrębiska – Pakosze,
- Pieniężno – Wojnity,
- Gaudyny, Sawity z drogą wojewódzką Pieniężno – Braniewo,
- Kajnity, Brzostki z drogą powiatową Pakosze – Bornity,
- Różaniec z drogą wojewódzką 512.

Przez teren gminy biegną jeszcze inne drogi, jednakże nie spełniają one większej roli w obsłudze gminy. Stanowią one połączenia pojedynczych obiektów lub poszczególnych siedlisk.

Gospodarka wodno – ściekowa

Wieś zwodociągowania jest prawie w 100%.

Kanalizacja

Wskaźnik skanalizowania w ramach zbiorowego odprowadzania ścieków komunalnych wynosi 0%

Telekomunikacja

Obsługę mieszkańców Miasta i Gminy Pieniężno, jak również i miejscowość Radziejewo, w zakresie usług telekomunikacyjnych zapewnia Telekomunikacja Polska S.A. Ponadto na terenie gminy znajdują się stacje bazowe sieci: ERA GSM, PLUS GSM, IDEA.

2.6 Gospodarka i rolnictwo

Mieszkańcy Radziejewa pracują głównie w rolnictwie, z uwagi na fakt, iż Gmina Pieniężno posiada tereny typowo rolnicze, atrakcyjne pod względem turystycznym.

Podmioty gospodarcze

Podmioty gospodarcze we wsi Radziejewo na tle Gminy Pieniężno

	Gmina Pieniężno	Radziejewo
ogółem	218	4
handel obwoźny	15	0
sklepy spożywcze	33	2
piekarnie	2	0
obsługa maszyn rolniczych	2	0
Usługi budowlane	8	1
inne usługi	158	1

2.7 Kapitał społeczny i ludzki

W Radziejewie powstała grupa młodych ludzi pełnych pomysłów, otwartych na zmiany zachodzące w kraju po przystąpieniu do Unii Europejskiej. Wśród nich są ludzie związani z rolnictwem, pszczelarstwem, ale również urzędnicy, nauczyciele, katecheci, jak również ludzie pracujący w innych sektorach oraz bezrobotni. Wszyscy aktywnie współpracują na rzecz rozwoju wsi i sołectwa.

W miejscowości Radziejewo zamieszkuje prekursor pszczelarstwa na terenie Gminy Pieniężno.

III. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Radziejewo

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanej informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

S (<i>Strengths</i>) – mocne strony
Są to czynniki wewnętrzne pozytywne, czyli wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę analizowanego obiektu.
W (<i>Weaknesses</i>) – słabe strony
Są to czynniki wewnętrzne negatywne, czyli wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę analizowanego obiektu.
O (<i>Opportunities</i>) – szanse:
Są to czynniki zewnętrzne pozytywne, czyli wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu szansę korzystnej zmiany.
T (<i>Threats</i>) – zagrożenia:
Są to czynniki zewnętrzne negatywne, czyli wszystko to co stwarza dla analizowanego obiektu niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisanie ich wpływu na rozwój organizacji, a także możliwości organizacji osłabiania lub wzmacniania siły ich oddziaływania. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami organizacji pozwala na określenie jej pozycji strategicznej, a także może być źródłem ciekawych pomysłów.

Informacja strategiczna, posegregowana według opisanych kryteriów na cztery grupy, jest następnie zapisywana w czterodzielnej macierzy strategicznej, w której lewa połowa zawiera dwie kategorie czynników pozytywnych a prawa - dwie kategorie czynników negatywnych.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • walory krajobrazowo- turystyczne (lasy, woda, czyste powietrze), dobre warunki agroklimatyczne, stanowiące istotny potencjał dla rozwoju rolnictwa ekologicznego oraz hodowli bydła i trzody chlewnej • położenie na terenie Zielonych Płuc Polski, • bezpośrednie sąsiedztwo z rezerwatem Dolina Rzeki Wąlszy, • położenie na terenie Szlaku Kopernikowskiego, • obiekty historyczne, • brak przemysłu degradującego środowisko, • położenie w pobliżu Muzeum Misyjno-Etnograficznego, • aktywna i otwarta społeczność lokalna, • położenie na szlaku turystycznym, obejmującym trasę: Pieniężno - Skansen Maszyn Rolniczych - Łajsy - Galeria Łajsówka- Szlak bobrowy- Lechowo - Borowiec - Radziejewo – Pieniężno, • wieś zwodociągowania prawie w 100%, • zagłębie miodowe (we wsi mieszka prekursor pszczelarstwa na tym terenie 	<ul style="list-style-type: none"> • bezrobocie, brak nowych miejsc pracy, • brak alternatywnych źródeł dochodów, • brak inwestorów zewnętrznych, • niewystarczający stan techniczny dróg, • niewystarczająca infrastruktura techniczna (brak kanalizacji w miejscowości), • brak wystarczającej promocji walorów turystycznych miejscowości, • niewystarczające zabezpieczenie opieki przedszkolnej, • niski poziom wykształcenia wśród społeczności wiejskiej, • brak infrastruktury rozrywkowo-wypoczynkowej (boisko, plac zabaw), • niewykorzystane zjawiska społeczne na obszarze wsi, wynikające z bezrobocia, ubożenia i niedostosowania do zmieniającej się sytuacji ekonomicznej, • brak ciągłości rozwoju historycznego, przywiązania mieszkańców do lokalnych tradycji kulturowych – wpływających na stan

	<p>emocjonalnych więzi z terenem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niedostateczna komunikacja PKS dla potrzeb mieszkańców, •
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • doksztalcanie społeczeństwa – szkolenia i kursy, • rozwój kontaktów i współpracy międzynarodowej z krajami UE, • zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych, w tym pochodzących w Unii Europejskiej (wzrastająca liczba programów kierowanych na tereny wiejskie), • potrzeba aktywnego wypoczynku mieszkańców dużych miast, • możliwość współpracy z sąsiednimi gminami i powiatami, • rozbudzanie przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy, • duży potencjał turystyczny, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak kapitału w samorządach gminnych, • skomplikowane procedury i bardzo długi czas rozpatrywania wniosków o pomoc unijną, • zwiększająca się migracja mieszkańców, zwłaszcza młodzieży do dużych miast, • utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia, • postępujące ubożenie ludności wiejskiej, • płytki rynek pracy, niewystarczająca ilość miejsc pracy poza rolnictwem

IV. Opis planowanych zadań inwestycyjnych

W miejscowości Radziejewo potrzebną inwestycją jest m. in. remont a także wyposażenie budynku wielofunkcyjnego, jakim jest świetlica wiejska.

Nazwa zadania:

Remont oraz wyposażenie budynku wielofunkcyjnego oraz zagospodarowanie terenu w jego sąsiedztwie

Cel

Remont oraz wyposażenie wielofunkcyjnego budynku, jakim jest świetlica wiejska, na potrzeby mieszkańców wsi Radziejewo i okolic w szczególności: zebrania wiejskie, imprezy kulturalne, szkolenia, kursy, gry sportowe i inne.

Przeznaczenie

- Podniesienie walorów rekreacyjnych i kulturowych wsi,
- Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży szkolnej
- Rozwój intelektualny i fizyczny mieszkańców wsi,
- Zaspokojenie oczekiwań dzieci i młodzieży,
- Remont oraz wyposażenie świetlicy wiejskiej ma na celu zapewnienie przyjemnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież
- Stworzenie miejsca integracji mieszkańców miasta oraz okolic

Kolejną, niezbędną do przeprowadzenia inwestycją w miejscowości Radziejewo jest zagospodarowanie naturalnego oczka wodnego i terenu znajdującego się wokół.

Nazwa zadania:

Zagospodarowanie naturalnego oczka wodnego oraz terenu znajdującego się wokół.

Cel

Zagospodarowanie naturalnego oczka wodnego (m.in. do poboru wody w celach pożarniczych) oraz terenu znajdującego się wokół na potrzeby mieszkańców wsi Radziejewo i okolic w szczególności: różnego rodzaju imprezy letnie, w tym festyny a także imprezy sportowe.

Przeznaczenie

- Podniesienie atrakcyjności miejscowości
- Podniesienie walorów rekreacyjnych i kulturowych wsi,
- Stworzenie miejsca integracji mieszkańców miasta oraz okolic
- Rozwój intelektualny i fizyczny mieszkańców wsi,
- Podniesienie stanu infrastruktury technicznej wsi
- Zaspokojenie oczekiwań mieszkańców
- Wyeksponowanie charakterystycznego , atrakcyjnego miejsca w samej wsi

Łączna kwota

800 tys. zł

Harmonogram realizacji

2009-2010

Kolejnymi, niezbędnymi do przeprowadzenia inwestycjami w miejscowości Radziejewo, wskazanymi przez mieszkańców są:

Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa	Źródło finansowania
Budowa chodnika wzdłuż drogi głównej		Poprawa dostępności miejscowości dla mieszkańców, inwestorów oraz turystów	2011	150 tys. zł	Budżet Gminy Fundusze UE
Zabezpieczenie i renowacja kapliczek		Poprawa atrakcyjności zamieszkania	po 2012	200 tys. zł	Budżet Gminy Fundusze UE
Odbudowa przystanku autobusowego	1 ob.	Poprawa dostępności miejscowości dla mieszkańców oraz turystów	2010	80 tys. zł	Budżet Gminy Fundusze UE
Oświetlenie Kościoła	1 ob.	Poprawa dostępności miejscowości dla mieszkańców	2012	50 tys. zł	Budżet Gminy Fundusze UE
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami		Poprawa dostępności do podstawowych usług dla mieszkańców i ochrona środowiska przyrodniczego	2012	700 tys. zł	Budżet Gminy Fundusze UE

Ponadto, podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy miejscowości Radziejewo wskazali na następujące, potrzebne do realizacji, inwestycje:

- ✓ Przeprowadzenie szkoleń z zakresu obsługi komputera dla dzieci i dorosłych
- ✓ Zorganizowanie eko-zajęć dla młodzieży i dorosłych
- ✓ Utworzenie placu zabaw dla dzieci
- ✓ Wyposażenie gospodarstw w hydranty przeciwpożarowe
- ✓ Budowa chodnika wzdłuż drogi głównej